

De energietransitie in Weert

De energietransitie is onderwerp dat de afgelopen tijd veel in de spotlight staat. In de gemeenteraad van Weert ligt het actieplan voor de Weerter Routekaart Energietransitie voor. Dat is de aanleiding om als CDA Weert onze kijk op deze transitie helder te beschrijven.

De opgave waar de gemeente Weert in deze transitie voor staat komt voort uit het Nederlandse Klimaatakkoord. Hierin staat dat in 2030 49% van de CO₂-uitstoot ten opzichte van 1990 verdwenen moet zijn. In 2050 dient zelfs 95% van de CO₂-uitstoot ten opzichte van 1990 gereduceerd te zijn. Een grote opgave met grote impact op de gemeente Weert, maar met een relatief kleine invloed van de gemeente Weert.

Die reductie moeten we gaan behalen door drie dingen met elkaar in balans te brengen: grootschalige opwekking van duurzame energie (zon en wind), het zo duurzaam mogelijk verwarmen van onze huizen en het verkleinen van de vraag naar energie. Dit noemen we de Trias Energetica. De doelstellingen die in het Nederlandse Klimaatakkoord zijn vastgesteld zijn in onze ogen een realistische tijdlijn voor de route naar een duurzaam Weert. CDA Weert houdt hier dan ook aan vast, 49% CO₂-reductie in 2020 en 95% CO₂-reductie in 2050.

Waar komt de CO₂-uitstoot vandaan?

CO₂-uitstoot ontstaat doordat we energie opwekken door het gebruik van fossiele brandstoffen, die vervolgens CO₂ produceren. In Weert komt veruit de meeste CO₂-uitstoot af van verkeer en vervoer in de gemeente, ruim 30%. Woningen hebben daarna de grootste uitstoot, zo'n 25%, industrie een kleine 20%, commerciële dienstverleners zo'n 15% en de overige 10% is afkomstig van publieke dienstverlening, de bouwsector en het zuiveren en leveren van water.

Bij woningen ontstaat een groot deel van de CO₂-uitstoot door het gebruiken van gas om woningen te verwarmen en daarnaast niet groene energie die gebruikt wordt om alle elektrische apparaten te gebruiken.

Bij mobiliteit komt de CO₂-uitstoot van het gebruik van benzine en diesel af. We moeten aan de elektrische auto. Die ontwikkeling moet komen vanuit de autosector, die hier al grote slagen in maakt.

Hoe moeten we dit probleem aanpakken?

CDA Weert vindt een gezonde toekomst voor alle Weertenaren erg belangrijk. Daarom willen wij ook graag met een duurzaam Weert aan de slag. Dat kan alleen niet tegen elke prijs. Maatregelen die de inwoners van Weert direct extra geld kosten in hun portemonnee moeten slechts worden ingezet wanneer al het andere al is geprobeerd. Niemand mag de dupe worden van de energietransitie. Zo ziet het CDA Weert niets in het gasloos maken van bestaande woningen in Weert.

Grootschalige opwekking

Het minder uitstoten van CO₂ vraagt om de elektrificatie van veel zaken, aangedreven door duurzaam opgewekte energie. Daarom is het belangrijk dat we in Weert ruimte beschikbaar stellen voor opwekking van energie. Op die manier kunnen we ervoor zorgen dat de vraag naar energie ook duurzaam ingevuld kan worden. Op dit moment zijn we bij grootschalige opwekking afhankelijk van windmolens en zonnepanelen. Die twee hebben een impact op de ruimtelijke inrichting van onze gemeente. Om dat goed af te wegen vindt het CDA Weert dat we streng moeten vasthouden aan de zonneladder, die begint bij het gebruiken van daken en andere onderdelen in de bebouwde omgeving en als allerlaatste optie het gebruiken van landbouwgronden heeft.

Als gemeente zorgen we dat er in Weert mogelijkheden zijn, maar die moeten wel passen binnen de (ruimtelijke) randvoorwaarden die we daarbij hebben. Het neerzetten van windmolens en het plaatsen van zonnepanelen is een aangelegenheid waar energiemaatschappijen en energiecoöperaties de investering doen. Het heeft onze voorkeur dat lokale ondernemers en coöperaties hier hun bijdrage aan leveren. Dat voelen onze inwoners niet direct in hun portemonnee. We stimuleren de inwoners van Weert wel om de energie dan ook vooral zo lokaal mogelijk in te zetten. De techniek ontwikkelt zich

razendsnel en daar moeten we in Weert gebruik van maken. Daarom vindt het CDA Weert dat we in de toekomst nieuwe vormen van grootschalige opwekking ruimte moeten bieden in Weert. Dat betekent niet dat Weert een groot experimenteelgebied moet worden, maar we kijken hoe we beproefde techniek kunnen inzetten in onze gemeente.

Grootschalige opwekking tot 2030 wordt regionaal gecoördineerd door de Regionale Energiestrategie Noord- en Midden-Limburg. Het is belangrijk dat we als Weert goed aangeven wat er in onze gemeente wel en niet mogelijk is. De afspraken die we regionaal maken komen we vervolgens ook na. De plannen in Weert op dit moment lijken voldoende om de doelstelling 49% CO₂-reductie in 2030 te halen.

Energiereductie

Om de opwekkingsopgave zo klein mogelijk te maken is het zaak dat we kijken waar we vraag naar energie kunnen reduceren. We moeten echter niet het idee hebben dat door het verminderen van de vraag naar energie het hele probleem wordt opgelost. Energiereductie door bijvoorbeeld het plaatsen van zonnepanelen op woningen of bedrijfspanden zijn hartstikke goede initiatieven die de gemeente vooral moet stimuleren. Ook het isoleren van woningen is een belangrijke stap om de vraag naar energie voor het verwarmen van woningen te verminderen.

Provinciaal en landelijk zijn er allerlei regelingen beschikbaar, waarbij concrete maatregelen in het kader van energiereductie worden gefinancierd. Denk daarbij aan het kopen van ledlampen met flinke korting of het gunstig lenen van geld bij de provincie voor het plaatsen van zonnepanelen. Het is de taak van de gemeente om deze regelingen aan te vragen voor Weert en inwoners en bedrijven te laten profiteren hiervan via campagnes. Het is een groot goed dat Weert beschikt over WeertEnergie. Deze coöperatie kan in campagnes veel werk van de gemeente Weert overnemen. WonenLimburg heeft een grote opgave in het verduurzamen van hun huurwoningen.

Hoe denken we over het actieplan?

Het college van B&W heeft de raad een actieplan voorgelegd waarin €2 miljoen aan gemeenschapsgeld in energiereductie wordt gestoken. Het college lijkt het idee te hebben dat we Weert energieneutraal gaan maken met extra medewerkers communicatie, handhaving op het soort warmtepompen dat wordt geïnstalleerd en het inzetten van kunstuitingen.

Volgens het CDA Weert mag de energietransitie in eerste instantie geen miljoenen kosten, zonder dat duidelijk is dat we zonder het inzetten van dit gemeenschapsgeld de doelstellingen in het Klimaatakkoord niet halen. Het college geeft het beeld dat de voorgestelde route de enige weg is naar een duurzaam Weert, maar dat ziet de CDA-fractie anders.

Het CDA Weert vindt het belangrijk dat de besluiten die de gemeenteraad neemt rond de energietransitie op een grote meerderheid van de raad kunnen rekenen. De maatregelen die we inzetten hebben namelijk impact op onze gemeente in de komende decennia. De energietransitie is geen onderwerp om met een kleine meerderheid politieke standpunten en projecten door te duwen, maar vraagt om gedegen en gedragen beleid.

Wat is de rol van de gemeente?

Volgens de CDA-fractie begint het ermee dat de gemeente Weert voldoet aan de wettelijke verplichtingen. Dit betekent dat we in 2021 de RES 1.0 vaststellen, met daarin een realistisch bod voor de grootschalige energie die in Noord- en Midden-Limburg, met een aandeel in Weert, kan worden opgewekt. Dat we in 2021 een visie vaststellen over hoe we omgaan met de warmtetransitie in Weert. En dat we een visie en beleid vaststellen over hoe we omgaan met laadpalen in Weert, een niet onbelangrijk onderdeel bij het verduurzamen van de mobiliteit.

Daarnaast stellen we eventueel aanvullend op dat wat wettelijk verplicht is beleid vast waarmee we randvoorwaarden stellen waarmee de transitie in Weert vorm krijgt.

De gemeente Weert spant zich in om goed te monitoren hoe het staat met de energietransitie in Weert. De transitie zal voornamelijk buiten het gemeentehuis moeten plaatsvinden, maar de

gemeente Weert houdt regie op de voortgang. Hiervoor gebruiken we voorbeelden van andere gemeenten in Nederland.

De gemeente Weert spant zich in om financiële regelingen te treffen met de provincie en de rijksoverheid, om daarmee besparende maatregelen voor inwoners en ondernemers te financieren. Als gemeente gaan we zelf niet voor bank spelen.

We gaan niet in het gemeentehuis bedenken welke projecten er allemaal nodig zijn, maar we luisteren naar wat wijken, dorpen en groepen ondernemers nodig hebben om hun energiegebruik te reduceren. Concrete ideeën kunnen voor (co-)financiering draagvlak zoeken bij de gemeente. Hiervoor zetten we de daarvoor bestemde reserve in.

De gemeente Weert geeft het goede voorbeeld door haar eigen panden en haar eigen mobiliteit te verduurzamen. Hiervoor maken we gebruik van de reserve die bestemd is voor de energietransitie.

Kortom

Het CDA Weert vindt het belangrijk dat we voortvarend aan de slag gaan met de energietransitie. Dit doen we in lijn met de doelstellingen in het Nederlandse Klimaatakkoord. We zetten in op opwekking van energie die goed kan worden ingepast in het Weerter landschap. Voor energiereductie spannen we ons in om landelijke en provinciale financiële regelingen naar Weert te halen en financieren we projecten waar we een absolute noodzaak zien om hier gemeenschapsgeld aan uit te geven. Samen zorgen we voor een haalbaar en betaalbaar duurzaam Weert.